

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Conoval Nicanor în numele succesorului părții vătămate, prin care solicită casarea deciziei din 28 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui

Cazac Mihail XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 23.02.2021 – 15.03.2022 (prima instanță);
2. 08.04.2022 – 28.11.2022 (instanța de apel);
3. 03.03.2023 – 28.06.2023 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința din 15 martie 2022 a Judecătoriei Ungheni, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Cazac Mihail a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în conformitate cu art.70 alin.(3¹) Cod pena și art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a încasat din contul inculpatului suma de 25496 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul victimei, s-a încasat din contul inculpatului în beneficiul succesorului victimei, Lazari Viorica, suma de 24821 lei și 224 euro cu titlu de prejudiciu material și suma de 500000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Cazac Mihail, în dimineața zilei de 25 decembrie 2021, în jurul orelor 02:50, aflându-se în adiacentul localului de agrement „Coco” situată în satul Bălăurești, raionul Nisporeni, unde se aflau mai multe persoane printre care și Lazari Denis, urmărind scopul omorului acestuia, în vederea realizării intenției sale infracționale a scos din

buzunar un cuțit (cu lungimea lamei 19 cm. și lățimea de 1,9 cm.) și acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, în lipsa unor motive întemeiate intenționat i-a aplicat cu cuțitul menționat o lovitură, astfel cauzându-i victimei Lazari Denis o plagă penetrantă în regiunea pieptorală, ca consecință a căreia ultimul a decedat la scurt timp. Ca rezultat a acțiunilor violente săvârșite de către Cazac Mihail, potrivit raportului de expertiză judiciară (medico-legală) cu nr. 202124C0057 din 29 decembrie 2021 moartea victimei Lazari Denis, născut în anul 2000 a survenit în urma unei plăgi penetrante a cutiei toracice pe stânga cu lezarea țesuturilor cutanate, adipoase, musculare, cartilajelor coastei V și sternului pe stânga, pericardului și peretelui anterior a ventriculului drept a inimii, ce a dus la un stop cardiac în urma tamponatei inimii, provocată de o hemoragie masivă pericardică, care sunt în legătura cauzală directă cu decesul, au putut fi provocate în urma loviturii cu un obiect tăietor – înțepător, care putea fi lama unui cuțit ascuțit într-o parte.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Cazac Mihail a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (1) Cod penal – „*Omorul intenționat, adică omorul unei persoane*”.

2. Sentința primei instanțe, a fost atacată cu apeluri de către:

2.1 Avocatul Conoval Nicanor în numele succesorului părții vătămate, solicitând casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, admiterea în întregime a acțiunii civile cu excepția sumei de 3000 euro achitate de inculpat, invocând că,

- la individualizarea pedepsei penale, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile normelor legale și de personalitatea inculpatului și a stabilit o pedeapsă mult prea blândă în raport cu gravitatea faptei comise, rolul inculpatului la săvârșirea infracțiunii și influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului și poziția succesorului părții vătămate care a declarat pretenții materiale și morale față de inculpat și a depus acțiune civilă;

- prima instanță în mod eronat a interpretat și aplicat pe caz în speța dată prevederile art. 75 Cod Penal, și la alegerea și aplicarea pedepsei numite lui Cazac Mihail nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauzei penale, modul în care a fost comisă infracțiunea, cât și impactul acesteia asupra succesorului părții vătămate și a întregii societăți;

- prima instanță neîntemeiat nu a constatat prezența circumstanțelor agravante în acțiunile lui Cazac Mihail la comiterea infracțiunii de omor și nu a ținut cont că conform materialelor cauzei penale, prin declarațiile martorilor se constată că inculpatul Cazac Mihail la momentul comiterii infracțiunii se afla în stare de ebrietate, care constituie o circumstanță agravantă conform art. 75 alin. (1), lit. j) Cod penal;

- în cadrul examinării cauzei în fond, inculpatul Cazac Mihail deși a recunoscut fapta comisă, nu a recunoscut cuantumul prejudiciului cauzat, iar instanța urma a da o apreciere corectă acestui fapt;

- totodată, instanța de fond la stabilirea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de către inculpat succesorului părții vătămate nu s-a expus și asupra telefonului de model „Iphone” la prețul de 900 Euro, care a dispărut la momentul

comiterii omorului de către inculpat;

- instanța de fond deși menționează în partea descriptivă a sentinței că din contul inculpatului Cazac Mihail urmează a fi încasate și cheltuielile pentru asistența juridică a succesorului părții vătămate, totuși, în dispozitivul sentinței instanța de judecată a omisă să încaseze aceste cheltuieli.

2.2 Avocatul Arabadji Maria în numele inculpatului, solicitând casarea parțială a sentinței în partea ce privește încasarea prejudiciului material și moral, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie micșorat prejudiciul material și moral încasat de la inculpat în beneficiul succesorului părții vătămate, invocând că,

- instanța nu a motivat din care motive a ajuns la concluzia că anume un așa prejudiciu i-a fost cauzat succesorului părții vătămate Lazari Viorica și este foarte exagerat;

- instanța de judecată a ignorat prevederile art. 394 alin. (5) Cod de procedură penală care stipulează că, partea descriptivă a sentințelor de condamnare sau achitare ori de încetare a procesului penal trebuie să conțină motivele pe care este întemeiată hotărârea instanței cu privire la acțiunea civilă sau la repararea pagubei materiale cauzate de infracțiune;

- deși prejudiciul material nu a fost integral probat, inculpatul a recunoscut parțial prejudiciul material și moral și benevol a recuperat prejudiciul material în mărime de 60000 lei, confirmat prin recipisa scrisă personal de succesorul părții vătămate Lazari Viorica;

- este echitabil ca succesorul părții vătămate să primească despăgubiri morale, dar suma de 500000 lei este complet disproporționată, nu are conexiune cu realitatea și nu are șansă de succes pentru executare, luând în vedere persoana inculpatului, starea lui socială și relațiile lui familiale;

- în acest sens, la determinarea cuantumului sumei acordate cu titlu de daune morale, pentru prejudiciile cauzate unei persoane în urma comiterii unei infracțiuni, instanța urma să aibă în vedere principiul echității și stabilirea unui just echilibru între prejudiciul suferit și reparația acordată;

- scopul acordării daunelor morale constă în realizarea, în primul rând, a unei satisfacții morale pentru suferințe de același ordin, iar nu a unei satisfacții patrimoniale;

- aprecierea unor asemenea daune se realizează în echitate și păstrând principiul proporționalității și justului echilibru între natura valorilor lezate și sumele acordate;

- reparația prejudiciului moral trebuie să fie una echitabilă, dar să nu constituie în temei al îmbogățirii;

- în ceea ce privește admiterea solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 25496 lei sunt considerate neîntemeiate, deoarece art. 143 alin. (1), pct. 1), 144 alin. (1), 227 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, prevăd clar și explicit nemijlocit obligațiunea statului, în persoana organului de urmărire penală, de restituire a cheltuielilor judiciare, suportate în legătură cu efectuarea expertizelor dispuse pe marginea examinării cauzelor penale. Astfel, cheltuielile legate de efectuarea expertizelor medicale de constatare a decesului, a gradului vătămarilor corporale suportate de către partea vătămată, nu urmează a fi puse în sarcina inculpatului, din moment ce anume organul de urmărire penală, în calitate de ordonator al acestor expertize și are calitatea responsabilă materială, față de acțiunile dispuse pe marginea examinării cauzei penale;

- luând în vedere personalitatea inculpatului, instanța nu era obligată să încaseze aceste cheltuieli judiciare din contul condamnatului, deoarece anume statului, în persoana organului de urmărire penală, îi revine obligația de a dobândi probe în vederea stabilirii vinovăției în comiterea unor infracțiuni de către persoane, iar rapoartele expertizelor judiciare fac parte din aceste probe ale organului de urmărire penală.

3. Prin decizia din 28 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, apelurile declarate s-au respins ca nefondate cu menținerea sentinței.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță a apreciat just probele administrate și prezentate de către părți, ajungând întemeiat la concluzia privind vinovăția inculpatului Cazac Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal.

La stabilirea felului și cuantumului pedepsei, instanța de fond ținând cont de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvârșite de către ultimul, de atitudinea ultimului față de cele săvârșite, de atitudinea și comportamentul inculpatului de până și după comiterea infracțiunii, precum și pe parcursul examinării cauzei, de faptul că anterior nu a fost condamnat, la locul de trai se caracterizează pozitiv, de faptul că a comis o interacțiune care face parte din categoria celor deosebit de grave asupra persoanei, nu este angajat în câmpul muncii, a considerat justă stabilirea, în privința inculpatului Cazac Mihail a unei pedepse sub formă de închisoare, în limita sancțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod Penal, conducându-se de prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, apreciind pedeapsa aplicată ca una echitabilă și proporțională faptelor comise de către inculpat, care va contribui la realizarea scopului pedepsei penale și corectarea inculpatului.

Instanța de apel a conchis că nu este întemeiată solicitarea din apel formulată de avocatul Nicanor Conoval în interesele succesului victimei Lazari Viorica privind agravarea pedepsei penale în privința inculpatului Cazac Mihail, deoarece argumentele de apel invocate în acest sens nu susțin temeinicia soluțiilor propuse, iar datele din dosarul penal ce caracterizează personalitatea inculpatului, comportamentul acestuia indică în mod cert faptul că, realizarea scopului pedepsei penale este posibilă în condițiile aplicării unei pedepse penale sub formă de închisoare în limita pedepsei de 6 ani și 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Cu referire la argumentele apelantului potrivit căruia, prima instanță neîntemeiat nu a constatat prezența circumstanțelor agravante în acțiunile lui Cazac Mihail și nu a ținut cont că conform materialelor cauzei penale, prin declarațiile martorilor se constată că inculpatul Cazac Mihail la momentul comiterii infracțiunii se afla în stare de ebrietate, care constituie o circumstanță agravantă conform art. 75 alin. (1), lit. j) Cod penal, instanța de apel a indicat că, conform rechizitoriului, acuzatorul de stat nu a reținut în acțiunile inculpatului circumstanța agravantă - comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, iar conform prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Instanța de apel a indicat că, în conformitate cu prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiunea la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând

cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

La caz, instanța de apel nu a stabilit incidența unor circumstanțe în baza cărora să fie stabilită pedeapsa în limitele generale, or, după cum rezultă din materialele cauzei penale, inculpatul Cazac Mihail a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, fiind reținută circumstanța atenuantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani.

Totodată, la individualizarea pedepsei penale au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată - art. 145 alin. (1) Cod penal, așa cum au fost reduse prin aplicarea dispozițiilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, instanța de apel a concluzionat că, pedeapsa numită de prima instanță sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis este legală și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Cu privire la cerința încasarea prejudiciului material în valoare de 141276 lei și 1124 Euro, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10000 lei, legate de cheltuielile de înmormântare, alte cheltuieli și cheltuielile de asistență juridică, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dispus admiterea parțială a pretențiilor de ordin material, deoarece în procesul examinării cauzei penale prin probe veridice, bonuri de plată, s-a stabilit prejudiciul material, care are tangență cu cauza penală și consecințele survenite, în sumă totală de 74821,3 lei, și 224 Euro, iar inculpatul a recuperat suma de 60000 lei, a recunoscut pe deplin cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 lei.

Cu referire la argumente de apel invocate de avocatul Nicanor Conoval în interesele succesorului victimei Lazari Viorica cu privire la faptul că, prima instanță nu s-a expus și asupra telefonului de model „Iphone” la prețul de 900 Euro, care a dispărut la momentul comiterii omorului de către inculpat, instanța de apel a conchis că sunt nefondate, or, prima instanță a conchis în acest sens că, atât acuzatorul de stat, cât și succesorul victimei nu au prezentat în instanța de judecată nici o probă că telefonul mobil a fost deteriorat, sustras de către inculpat, iar succesorul victimei nu a depus nici o plângere în acest sens la organele de poliție pentru a investiga cazul dat.

Totodată, instanța de apel a indicat că prima instanță a respins cerința de încasare a sumei de 8521 lei pentru procurarea aditivilor alimentari, deoarece succesorul victimei nu a prezentat probe prin care să fie dovedit faptul că acești aditivi au fost recomandați de medici și erau necesari la moment.

La fel, la acțiunea civilă a fost anexată o listă de „cheltuieli la înmormântare și la praznicul de 40 zile” întocmită de succesorul victimei Lazari Viorica în care indică suma de 129196 lei și 1120 Euro, pe care prima instanță a respins-o ca probă în dovedirea acțiunii civile, deoarece o mare parte din cheltuieli sunt expuse în probele cu bonurile de plată expuse mai sus și admise de instanța de judecată, iar o parte din cheltuieli incluse în lista dată nu au suport probatoriu, iar succesorul victimei s-a

limitat numai la simpla enumerare a acestora.

Cu referire la alegațiile avocatului Nicanor Conoval și anume că, instanța de fond deși menționează în partea descriptivă a sentinței că din contul inculpatului Cazac Mihail urmează a fi încasate și cheltuielile pentru asistența juridică a succesorului părții vătămate, totuși, în dispozitivul sentinței instanța de judecată a omisă să încaseze aceste cheltuieli, instanța de apel a indicat că nu le poate reține ca fiind întemeiate, deoarece din motivarea instanței de fond rezultă că, în beneficiul succesorului victimei Lazari Viorica, urmează a fi încasată suma de 14821,3 lei, (suma de 60000 lei deja fiind achitată) și 224 Euro, ca prejudiciu material și de transport și suma de 10000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, iar în total suma de 24 821,3 lei, și 224 Euro, echivalentul în lei a R. Moldova stabilit de Banca Națională a Moldovei la momentul executării hotărârii, fapt ce a fost reflectat și în partea dispozitivă a sentinței.

Instanța de apel a reținut că, prin cererea de apel formulată împotriva sentinței primei instanțe, avocatul Nicanor Conoval în interesele succesorului victimei a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 1000000 lei, însă, instanța de apel a apreciat suma solicitată de către reclamantă ca fiind exagerată, reieșind din circumstanțele cauzei și de persoana inculpatului, cât și de comportamentul acestuia după comiterea infracțiunii.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că, în urma acțiunilor inculpatului, succesorului victimei și membrilor familiei i-au fost cauzate suferințe psihice incomensurabile.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, compensarea prejudiciului moral trebuie să fie echitabilă și proporțională întinderii suferințelor cauzate (acestea fiind imposibile de a fi reparate prin echivalent bănesc), respectiv, instanța de apel a apreciat suma de 500000 lei, ca fiind echitabilă, suficientă și proporțională, or, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, prima instanță a ținut cont și de nivelul de trai și coșul minim de consum, astfel încurajând și dând posibilitate reală inculpatului pentru a repara prejudiciul moral cauzat.

Totodată, instanța de apel a respins solicitarea părții apărării privind micșorarea cuantumului prejudiciului moral, or, la caz, stabilirea unui cuantum mai mic a daunelor morale ar fi inechitabilă în coraport cu suferințele psihice suportate de către succesorul victimei, având în vedere că, victima a fost fiul reclamantei, că într-adevăr suferințele psihice cauzate în urma pierderii unui copil sunt incomensurabile, orice sumă de bani neputând duce la refacerea integrală a stării psihice și stării de existență generală a reclamantei, în forma existentă până la evenimentele din 25 decembrie 2021.

4. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Conoval Nicanor în numele succesorului părții vătămate, Lazari Viorica, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând argumente similare cu cele invocate în apel (pct. 2.1 din prezenta decizie), suplimentar:

- instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat art. 75 Cod penal, la alegerea și aplicarea pedepsei numite lui Cazac Mihail nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauzei penale, modul în care a fost comisă infracțiunea prin impactul acesteia asupra succesorului părții vătămate și a întregii societăți;

- instanța de apel a constatat în mod eronat oportunitatea menținerii pedepsei

aplicate;

- totodată, instanța de apel la stabilirea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de către inculpat succesoriului părții vătămate nu s-a expus și asupra telefonului de model „Iphone” la prețul de 900 Euro, care a dispărut la momentul comiterii omorului de către inculpat;

- instanța de apel deși menționează în partea descriptivă a sentinței că din contul inculpatului Cazac Mihail urmează a fi încasate și cheltuielile pentru asistența juridică a succesoriului părții vătămate, totuși, în dispozitivul sentinței instanța de judecată a omisă să încaseze aceste cheltuieli.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referințe:

5.1 Procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că lipsesc temeiuri de casare.

5.2 Avocatul Arabadji Maria în numele inculpatului, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil motivând prin faptul că, atât prima instanță cât și instanța de apel au ținut cont de prevederile art. 7, 70 alin. (3¹), 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, recursul conține doar niște afirmații declarative.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit reține că, recurentul indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, pct. 6) și 10) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că motivele și temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

În privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența acestui temei de recurs, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apelurile declarate, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel, fără a fi admisă vreo eroare de fapt sau

de drept ce ar afecta legalitatea deciziei instanței de apel, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și în partea contestată de avocat în prezentul recurs, fapt ce determină lipsa unor temeiuri justificative de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

Cu referire la criticile recurentului, invocate prin prisma temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate aceste critici și acestea reprezintă opinia subiectivă a recurentului față de aceleași circumstanțe apreciate în speță de instanța de apel, or, în urma examinării materialelor cauzei a conținutului deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată că instanța de apel în decizia sa (vol.II, f.d. 97 – 100) corect și-a motivat soluția privind menținerea sentinței prin care inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa de 6 ani 8 luni închisoare, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare, gravitatea infracțiunii săvârșite, faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, anterior nu a fost judecat, este prezentă circumstanța atenuantă săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, lipsa circumstanțelor agravante.

Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect a constatat că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, menționând în acest sens că: „La caz, Colegiul penal nu a stabilit incidența unor circumstanțe în baza cărora să fie stabilită pedeapsa în limitele generale, or, după cum rezultă din materialele cauzei penale, inculpatul Cazac Mihail a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedura simplificată, sincer s-a căit de cele comise, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, fiind reținută circumstanța atenuantă – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani.”

Astfel, Colegiul penal susține că, este eronată concluzia recurentului precum că, instanța de apel a constatat în mod eronat oportunitatea menținerii pedepsei aplicate.

În acest sens, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul. Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Mai mult, Colegiul penal atestă că în prezenta cauza penală inculpatul a fost recunoscut vinovat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin.(1) Cod penal, - omorul unei persoane, pentru care este prevăzută pedeapsa cu închisoare de la 10 la 15 ani. Având în vedere circumstanțele cauzei penale, personalitatea inculpatului, care la data comiterii infracțiunii avea împlinită vârsta de 18 ani însă nu avea împlinită vârsta de 21 ani, și care a recunoscut vina și a solicitat judecarea cauzei penale pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, prin aplicarea

imperativă a prevederilor art. 70 alin.(3¹) Cod penal și a prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedura penală, rezultă că termenul pedepsei de 6 ani 8 luni închisoare aplicate inculpatului este termenul maxim care la caz poate fi stabilit inculpatului în vârstă respectivă, nefiind stabilite circumstanțe de fapt care ținând cont de personalitatea infractorului (art.70 alin.(3¹) Cod penal), ar impune concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale va atinge scopul pedepsei penale pentru infracțiunea săvârșită. Colegiul penal atestă că, la caz, prevederile legii (art.70 alin.(3¹) Cod penal) nu acordă instanței judecătorești discreția pentru stabilirea pedepsei penale în limitele generale ale sancțiunii legii penale, ținând cont de gravitatea infracțiunii comise sau de alte circumstanțe decât numai de personalitatea infractorului, despre care la caz, materialele cauzei penale nu conțin probe relevante pentru a concluziona în modul prevăzut de excepția stabilită la art.70 alin.(3¹) Cod penal (aplicarea pedepsei în limitele generale).

În continuare, Colegiul penal indică, că nu poate fi reținută alegația recurentului precum că *„instanța de apel la stabilirea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de către inculpat succesorului părții vătămate nu s-a expus și asupra telefonului de model „Iphone” la prețul de 900 Euro, care a dispărut la momentul comiterii omorului de către inculpat”*, or, Colegiul penal stabilește că, instanța de apel s-a expus asupra acestui argument prin decizia (vol. II, f.d. 102) recurată indicând că: *„Cu referire la argumentele din apel invocate de avocatul Nicanor Conoval în interesele succesorului victimei Lazari Viorica cu privire la faptul că, instanța de fond nu s-a expus și asupra telefonului de model „Iphone” la prețul de 900 Euro, care a dispărut la momentul comiterii omorului de către inculpat, Colegiul Penal le apreciază ca nefondate, or, instanța de fond a conchis în acest sens că, atât acuzatorul de stat, cât și succesorul victimei nu au prezentat în instanța de judecată nici o probă că telefonul mobil a fost deteriorat, sustras de către inculpat, iar succesorul victimei nu a depus nici o plângere în acest sens la organele de poliție pentru a investiga cazul dat.”*

La fel, Colegiul penal apreciază alegațiile recurentului precum că: *„instanța de apel deși menționează în partea descriptivă a sentinței că din contul inculpatului Cazac Mihail urmează a fi încasate și cheltuielile pentru asistența juridică a succesorului părții vătămate, totuși, în dispozitivul sentinței instanța de judecată a omisă să încaseze aceste cheltuieli”*, ca declarative, or, instanța de apel a indicat în decizia sa (vol. II, f.d. 103): *„din motivarea instanței de fond rezultă că, în beneficiul succesorului victimei Lazari Viorica, urmează a fi încasată suma de 14821 (paisprezece mii opt sute douăzeci și unu) lei, 30 bani (suma de 60000 lei deja fiind achitată) și 224 (două sute douăzeci și patru) Euro, ca prejudiciu material și de transport și suma de 10 000 (zece mii) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, iar în total suma de 24821 (douăzeci și patru mii opt sute douăzeci și unu) lei, 30 bani și 224 (două sute douăzeci și patru) Euro, echivalentul în lei a R. Moldova stabilit de Banca Națională a Moldovei la momentul executării hotărârii, fapt ce a fost reflectat și în partea dispozitivă a sentinței.”*

Din aceste considerente, Colegiul penal analizând materialele cauzei, consideră că nu identifică temeiuri justificative de a interveni în hotărârea judecătorească a instanței de apel, aceasta fiind legală și întemeiată.

7. Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le

acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Conoval Nicanor în numele succesoriului părții vătămate, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Cazac Mihail XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 12 septembrie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Ion Guzun, din cauza aflării în concediul de odihnă de la 14 august 2023 și demisiei lui din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Viorica Puica, în conformitate cu prevederile art. 339 alin.(8) Cod de procedură penală.